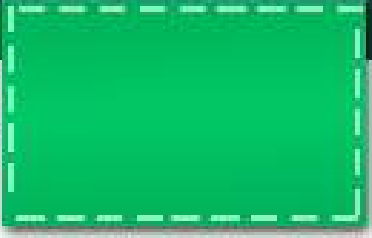

Сьогодні
17.10.2023

Урок №28

Фразеологізми в мовленні людини і літературних творах

Мета: повторити та закріпити відомості про фразеологізми; ознайомити учнів з синтаксичною роллю фразеологізмів; формувати загальнопізнавальні вміння визначати синтаксичну роль фразеологізмів, доречно використовувати їх у мовленні; за допомогою мовленнєво-комунікативного матеріалу сприяти естетичному розвитку особистості; прищеплювати повагу до джерел народної мудрості, підвищувати мовну культуру.

Сьогодні
17.10.2023

Організація класу

Уже дзвінок нам дав сигнал:
Працювати час настав.
Тож і ми часу не гаймо,
Роботу швидше починаймо.

Сьогодні
17.10.2023

Вправа «Вітання». Вчитель говорить – діти відтворюють слова рухами

**Хто прийшов із
гарним настроєм
— рукою махніть.**

Сьогодні
17.10.2023

Вправа «Вітаю». Вчитель говорить – діти відтворюють слова рухами

**Хто чує мене —
ГОЛОВОЮ КИВНІТЬ.**

Сьогодні
17.10.2023

Вправа «Вітаю». Вчитель говорить – діти відтворюють слова рухами

**Хто бачить мене
— прошу, оком
моргніть.**

Сьогодні
17.10.2023

Вправа «Вітаю». Вчитель говорить – діти відтворюють слова рухами

**Хто найвеселіший
— ви всім
усміхніться.**

Сьогодні
17.10.2023

Перевірка домашнього завдання

Сьогодні
17.10.2023

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

одчайдух, оздоба

Сьогодні
17.10.2023

Вправа 167. Закінчіть фразеологізмами подані речення й запишіть їх. Замініть (усно) фразеологізми словами-синонімами. Які ви вважаєте більш емоційними? У чому полягає роль фразеологізмів у мовленні?

1. Київ Марко знав як свої п'ять пальців. 2. Зранку ллє дощ як із відра. 3. Ми з мамою схожі як дві краплі води. 4. Яблук цього року вродило як піску морського. 5. На нашій вулиці ростуть будинки як гриби. 6. З гори було видно село як на долоні. 7. На стадіон Сергій біг на повних парусах.

1. Для чого використовують фразеологізми в мовленні? У художніх творах?
2. Яким стане мовлення без фразеологізмів?
3. Що треба зробити, щоб засвоїти якнайбільше фразеологізмів?

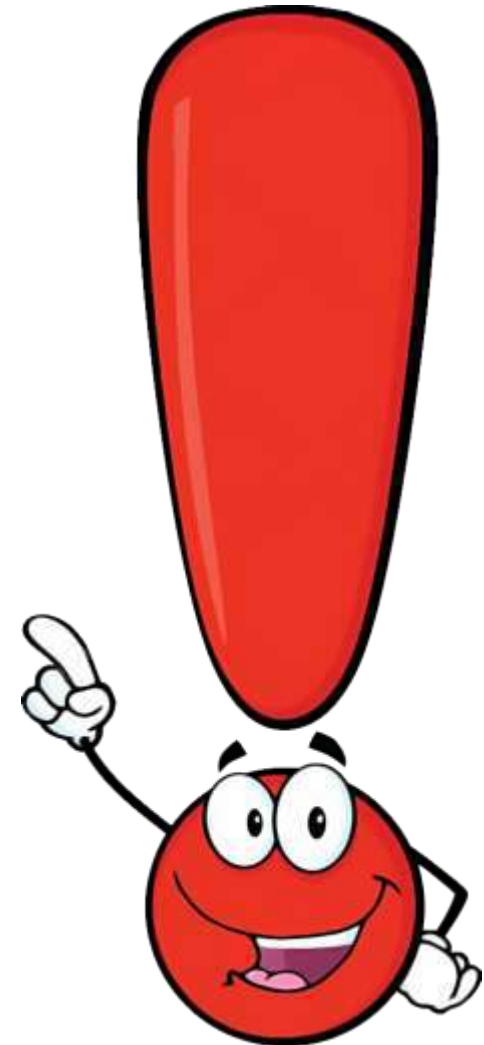

Відповідно до запитань
сформулюйте особисті цілі.

Фразеологізми використовують, щоб мовлення стало **яскравішим, образнішим**. Уміле використання фразеологізмів засвідчує добре знання мови, історії. Мовлення, у якому трапляються фразеологізми, більш емоційне та виразне. Фразеологізми роблять спілкування цікавішим.

Сьогодні
17.10.2023

Вправа 168. Замініть виділені слова фразеологізмами. Запишіть речення. Чи змінилися їхні зміст, емоційне забарвлення?

1. Школа від мого будинку як рукою подати.
2. Ці події відбувалися за царя Панька.
3. Бабуся прокидається ні світ ні зоря.

Сьогодні
17.10.2023

Вправа 169. Знайдіть у тексті фразеологізми. Випишіть фразеологізми, які можна об'єднати одним словом

Дід зауважив, що я одчайдох і весь удався в нього...

Після цього ми з дідом презирнулися, усміхнулися, мати посварилась на мене бровами і кулаком, а бабуся вирішила повести свого безклепкого внука до церкви. Там я мав і покаятися, і набратися розуму, якого все чомусь не вистачало мені. Та я не дуже цим журився, бо не раз чув, що такого добра бракувало не тільки мені, але й дорослим. І в них теж чогось вискакували клепки, розсихалися обручі, губилися ключі від розуму, не варив баняк, у голові літали джмелі, замість мізків росла капуста, не родило в черепку, не було лою під чуприною, розум якийсь втулявся аж у п'ятки й на в'язах стирчала макітра...(М. Стельмах).

Чому автор вкладає в уста одинадцятирічного хлопчика так багато фразеологічних синонімів. Яким постає хлопчик із тексту? Поясніть значення слова «одчайдух». У разі потреби зверніться до тлумачного словника.

?

Сьогодні
17.10.2023

Вправа 170. Виберіть із довідки фразеологізми, що відповідають поданому тлумаченню. Складіть речення з двома фразеологізмами

1. Дуже точно – як в аптеці. 2. Невідомо, здійсниться щось, чи ні – вилами по воді писано. 3. Ледарювати, нічим не займатися, нічого не робити – байдики бити. 4 Відвертати чиюсь увагу розмовами; заморочувати – баки забивати. 5. Виконувати примітивну, брудну роботу – бикам (волам) хвосту крутити. 6. Бути постійно заклопотаним; мати багато роботи, турбот – крутитися як білка в колесі. 7. Поводитися необережно, здійснювати що-небудь небезпечно – грати з вогнем.

Вправа 171. Прочитайте речення. Знайдіть у них фразеологізми, поясніть їхні значення. Для чого використовує фразеологізми письменник?

1. Серед майстрового люду найбільшої **слави зажив** мій дід Дем'ян. 2. Жив дядько Микола хоч і бідно, зате весело: він ніколи **не впадав у журбу**. 3. Та коли серце вже зупинялося од переляку, приходила полегкість: десь зовсім недалеко **глу́пу ніч** прокльовували голоси півнів. 4. У мене одразу **похололо всередині й нашорошились вуха**. 5. Я вже хотів було **податися назад**, та в цей час мати побачила мене (М. Стельмах).

Сьогодні
17.10.2023

Вправа 172. Складіть текст «Щастя на боці тих, хто вміє радіти» (Арістотель), використовуючи якомога більше фразеологізмів. У разі потреби зверніться до довідки

Довідка: бути на сьомому небі, не чути землі під ногами, душа святкує, серце радіє.

Сьогодні
17.10.2023

Вправа «Крісло автора»

КРИСЛО АВТОРА

Чим збагатив мене урок? Чи досягнуто поставлених цілей? Що було найцікавішим і найкориснішим? Яким учнем / ученицею я сьогодні був / була на уроці?

Сьогодні
17.10.2023

Домашнє завдання

Вивчити теоретичний матеріал,
що розкриває
тему «Фразеологізми»

Сьогодні
17.10.2023

Оціни роботу за допомогою фразеологізмів

Інформацію зарубали
на носі.

ТАК

НІ

Не урок, а камінь
спотикання.

ТАК

НІ

Так працював, що
думав з себе вискочу.

ТАК

НІ

Ох і заварили ми
сьогодні кашу.

ТАК

НІ

Час кинутий на вітер.

ТАК

НІ

Хочу поділитись
знаннями, що аж руки
сверблять.

ТАК

НІ

